

Signalement af en forstadsmenighed

EN HISTORIE OM LINDEHØJ KIRKE

CAND.THEOL. NIELS JØRN FOGH, SOGNEPRÆST VED LINDEHØJ KIRKE

Du er gået i gang med en artikel om Lindehøj sogn og menighed. Den geografiske beliggenhed er Herlev, en forstad til København. Herlev er en selvstændig kommune med 27.000 indbyggere. Socialdemokraterne har absolut flertal i kommunalbestyrelsen. Lindehøj Kirke har pryd det Herlev siden den 5. oktober 1969. Der er plads til cirka 300 i Lindehøj Kirke, men vi har indrettet kirken sådan, at den kan udvides, så er der plads til cirka 550 til gudstjeneste. Sognet har også en kirke nummer to. Den hedder Birkholm Kirkesal. Den er fra 1955 og har 134 siddepladser. Med ekstra stole og døre åbnet til våbenhuset er der plads til knap 200. Men så sidder folk også tæt. Der kan ikke registreres nogen stigning i kirkegangen i Birkholm siden 1995. En statistik som bekræfter, at når et lokale er 80 % fyldt op standser væksten.

Kirkegængere og altergæster

I gennemsnit er der mellem 250 og 300 til gudstjeneste en almindelig søndag. Så kirkegangen er efter sigende god. Men set i forhold til de 17.000 der bor i sognet, er der lang vej igen. Ser vi mere overordnet på kirkegangen over årene, ser det sådan ud: Til dags dato var kirkegangen på sit højeste år 2000, hvor cirka 24.000 deltog i en gudstjeneste i Lindehøj sogn. Antallet af altergæster toppede i 2002, hvor cirka 13.400 modtog Jesu legeme og blod ved en af sognets gudstjenester. Frem til år 2000 havde antallet af kirkegængere og altergæster stort set været stigende. I 1982 var der cirka 9300 kirkegængere

og cirka 2900 altergæster. I mange år blev vi flere år efter år. Desværre må vi erkende, at det siden 2003 er gået den forkerte vej. I 2006 var der cirka 19.600 kirkegængere og 10.800 altergæster. Nej, der er stadig masser af mennesker i kirken. Og mange af dem har sikkert slet ikke bemærket, at vi er blevet lidt færre. Men jeg tænker lige nu en del over, hvorfor det er gået sådan. Hvad kan vi gøre for at vende udviklingen? Selvfølgelig skyldes noget af tilbagegangen, at mange flytter til Jylland, fordi husene her kan købes for penge. Nå, det skal jeg ikke her fortabe mig i analyser, men blot slå fast, at statistik er vigtig. Jeg vil derfor opfordre alle præster til at lave lidt statistik, så vi kan følge udviklingen. Nej, statistik helbreder ingen, men det peger på nogle tendenser og stiller os nogle nærgående spørgsmål. Både fremgang og tilbagegang får os til at tænke tanker og bede bønner.

Sogne og menighed(er)

De to kirkebygninger ligger i et sogn, hvor der bor cirka 17.000 mennesker. Medlemsprocenten af Folkekirken ligger hos os på 74 % (2004), men i aldersgruppen 0-4 år er vi nede på en medlemsprocent på 57,6 %. Det siger noget om, at der er en del indvandrere (12,8 %) i sognet. Også i Herlev får indvandrerfamilier flere børn end danske familier. Men det er naturligvis ikke hele forklaringen på, at kun 57,6 % i aldersgruppen 0-4 år er medlemmer af Folkekirken. Også mange danskere i Lindehøj sogn undlader at lade deres barn døbe. Her ligger

en stor missional udfordring og venter på os!

Selv om sognet har to kirker med tilhørende menighedslokaler (Lindehøj Kirke) og sognehus (Birkholm Kirkesal), er der ikke to menigheder, som kommer i henholdsvis Lindehøj og Birkholm. Jo, vi er vel to menigheder, men opdelingen er ikke geografisk, men teologisk, stilmæssig og til dels aldersbestemt. Mere om det senere.

En personlig historie

Nu vil jeg fortælle lidt om, hvordan det gik til, at jeg blev præst i netop Lindehøj sogn. Jeg fortæller historien, fordi den danner en vigtig baggrund for, hvorfor jeg trives i sognet og ikke har planer om at rejse og prøve at finde et nyt embede. Heller ikke selv om kirkegangen lige nu er vigende!

Hele familien Fogh på syv personer sad en forårsaften i 1988 på Fuglebakkevej i Århus og ventede på en telefonopringning fra menighedsrådet i Lindehøj sogn i Herlev. Jeg havde nemlig søgt den stilling, der blev ledig, da Esper Thidemann fik stillingen som sognepræst ved Christianskirken i Århus. Endelig ringede de. Yes, jeg var blevet indstillet som nummer et. Glæden var stor. Ordene fra Es 9,2 er faktisk en passende beskrivelse af familiens følelser: ”Du gør jubelen stærk, du gør glæden stor; de glæder sig for dit ansigt, som man glæder sig over høsten, som man jubler, når man deler byttet!”

Min egen glæde hang også sammen med, at jeg havde oplevet, hvordan Gud på en særlig måde havde peget netop Herlev ud for os. I sommeren 1987 stod jeg som KFS-sekretær for et evangelisationskursus ”Oplæring & Evangelisering” i Emdrup Kirke i København. Vi havde haft en dejlig uge med godt fællesskab blandt kursisterne og gode samtaler på husbesøgene. Fredag blev jeg kontaktet af min gode ven Jan Frost. Han fortalte spagfærdigt, at han egentlig skulle tale til et IM-teltmøde i Herlev om aftenen, men at han var blevet så syg, at han ikke kunne klare opgaven. Kunne jeg træde til? Emnet var ”Gud er større!” Da kursisterne skulle have eksamen fredag aften, havde jeg fri. Så jeg sagde ja. Jeg kunne jo bare fortælle om, hvordan Gud havde velsignet kurset og havde vist sig

større, end vi på forhånd havde forventet. I ved sikkert, hvordan dette at tale med ikke-troende om Jesus, kan gøre os helt høje!

Jeg tog til Herlev og fortalte og prædikede. Efter mødet blev jeg kontaktet af en Svend Pedersen fra menighedsrådet. Han troede nok ikke, jeg var interesseret. Han havde i talen hørt, at jeg havde fem børn... (Nogle siger, at jeg ikke kan prædike uden at fortælle om Marie og mine fem børn). Han ville alligevel sige, at de havde lige fået lov til at ansætte en præst mere på halv tid. Hvis jeg var interesseret, ville han opfordre mig til at søge halvtidsstillingen.

Jeg var interesseret. Dels var det mærkeligt, at jeg kom til Herlev på grund af et afbud. Det var også underligt, at jeg sagde ja uden mulighed for nogen særlig forberedelsestid. Jeg er ellers den type, der er mest tryk med fuldt manuskript. Kunne det være Guds finger?

Dertil kom at teologistudiets sidste opgave handlede om at være kirke i en storby. Jeg var nemlig under studiets sidste del stødt på kirkevæksttænkningen og havde læst et par bøger af Donald Andersen McGavran. Det er nok i virkeligheden ham, der har lært mig værdien af statistik. I min opgave havde jeg forsøgt at anvende nogle af kirkevækstprincipperne på det at være kirke i storbyen. I forbindelse med opgaven var det også blevet tydeligere og tydeligere, at jeg ønskede at være præst i en større by. Og Herlev var en del af Storkøbenhavn, den største by i Danmark. Selv om jeg på det tidspunkt i snart syv år havde arbejdet som KFS’ studentersekretær i Århus, fik jeg fat i den gamle drøm om at bygge menighed i storbyen. Sognet taltale mig også. Dels kunne jeg forstå, at der var en gruppe mennesker i sognet, som ønskede at bygge kirke på Bibelens grund. Og dels kunne jeg se masser af muligheder for at evangelisere.

Da jeg kom hjem til Århus og talte med Marie om stillingen, var hun slet ikke afvisende. Vi havde boet i lejlighed i Århus med vore fem børn. Det havde vi været glade for. Vi kunne sikkert finde en lejlighed i Herlev, der passede til os. Marie var sygeplejerske, og de kan jo altid finde et job. Så der var grønt lys fra familien.

Senere på året blev jeg så indstillet til halvtidsstillingen. Af grunde der fortaber sig i

kirkepolitisk mørke, blev jeg nu aldrig ansat i denne stilling. Men så rejste Esper Thidemann, og jeg fik mulighed for at søge en regulær fuldtidsstilling med embedsbolig og det hele. Og den fik jeg altså.

Et privilegium

Jeg vil nævne to årsager til, at jeg indleder artiklen om menighedslivet i Lindehøj sogn på denne personlige måde: For det første har det gennem alle årene betydet meget for mig, at Gud har ledt mig til Lindehøj. Ikke alt har været let. Det er det heller ikke i dag. Jeg synes heller ikke altid, at jeg magter alle arbejdsopgaver og håndterer relationerne på den rigtige måde. Men midt i det hele lever jeg med en vished om, at Marie og jeg skal være præstepar i Lindehøj sogn og menighed. En vished som Marie også har fået. Denne vished er guld værd. Når kirkegangen falder. Når man bliver skuffet over sig selv og det fællesskab, man er en del af. Når vi kæmper med egen og andres træghed og selvoptagethed. Ja, så er det trygt at vide, at Gud har lagt tingene til rette på en sådan måde, så vi landede i Lindehøj sogn og menighed.

For det andet brugte Gud den lange ventetid til at skabe en længsel efter at tjene netop i Lindehøj sogn. Selvfølgelig ville det ha' været rart at kunne vælge og vrage mellem ti stillinger. Og hvilken selvfølelse ville det ikke gi' at være eftertragtet! På den anden side har Gud brugt det begrænsede antal stillinger til i hvert fald at minde mig om, at det er og bliver et stort privilegium at få lov til at blive kaldet af en menighed og bruge sit liv på at forkynde det dyrebare evangelium om Jesus Kristus. Og så får man endda penge for det!! Jeg tror, at selve vejen til Lindehøj har plantet en taknemmelighed i hjertet over at få lov til at være præst i en menighed, hvor jeg er en del af fællesskabet. Det er i hvert fald min erfaring, at der ligger en styrke gemt i taknemligheden.

Menighedens historie

Når man lander i et sogn eller en menighed, er det altid vigtigt at prøve at lære sognets og menighedens historie at kende. Her støder man på opmuntrende træk, der understreger, at menighedens historie er en del af Guds store

historie med sit folk. Eller man støder på nøgler, som måske kan åbne op for nye tiltag. ”Jeg har læst, at I i 1982 havde slagordet ”Ud med kirken”. Det er et godt slagord. Hvad betyder det slagord for os i dag?” En sådan historisk indledning kan bane vej for gode samtaler og vigtige nybrud.

Lindehøjs Kirke blev indviet 5/10 1969 og er således på vej mod fødselsdag nummer 38. Der er det specielle ved Lindehøj Kirke, at den er opført af ”selvbyggere”. En række frivillige medarbejdere har genbrugt mursten fra nogle huse i nærområdet, som blev revet ned på den tid. For mig har det altid været fascinerende at tænke på, at frivillige hænder har rensset de gamle mursten og forvandlet dem til Lindehøj Kirke. De mange frivillige medarbejdere gjorde i øvrigt Lindehøj til en ”billig” kirke. Da kirken stod færdig, lød prisen på 900.000 kr.

Det vigtige er dog ikke det økonomiske, men det store frivillige engagement, som har præget Lindehøj helt fra begyndelsen. Der foregår stadig masser af frivilligt arbejde ud fra kirken. Men ”frivillighedens ånd” blev grundlagt under ”selvbyggeriet”. Der er også en ”stolthedens ånd” i den positive forstand. Mange af selvbyggerne er stolte over, at de har været med til at bygge kirke. I virkeligheden tror jeg, at det ville være sundt, hvis alle kirker var selvbyggerkirker. For det man selv har investeret i, kommer hjertet til at banke for.

Svære år

Lindehøj sogn er som allerede nævnt et stort sogn. Derfor lød den oprindelige plan på en deling af sognet i to sogne. Herlev Kommune havde da også reserveret en grund til en ny kirke. Alt dette faldt til jorden med et brag ved menighedsrådsvalget i slutningen af 70'erne, hvor den liste, der sagde nej til endnu en kirke i Herlev, vandt valget stort. De næste fire år sad dette ”antimenighedsråd” på magten. Lykkeligvis havde menighedsrådet umiddelbart før katastrofevalget fået ansat Esper Thidemann som præst. Det betød, at man havde mulighed for at høre Guds ord og fortsat samles til møder og i bibelkredse.

Når det gælder de svære år, er det faktisk påfaldende, at man ikke direkte kan aflæse det i

kirkegangen. Vist er der tale om store udsving. I 1980 var der godt 5000 altergæster. Dette tal var i 1982 faldet til cirka 2900 altergæster. Men umiddelbart før Lindehøj oplevede det katastrofale valg, var der cirka 3400 altergæster.

Når menighedslivet ikke gik på stand by de år, hvor det nye menighedsråd fik held til at standse et nyt kirkebyggeri, siger det noget om selvbyggergenerationens store kærlighed til deres kirke. De senere år er der kommet mange nye til kirken. Nogle er med en tid. Så drager de videre mod nye udfordringer. Nogle rejser til Jylland, hvor der er råd til at købe hus og mange flere troende end i Storkøbenhavn. Andre vælger Folkekirken fra og søger nye udfordringer i frimenigheder og frikirker. Dette at være forpligtet på et fællesskab står svagere hos mange af os "nye", end det gør hos selvbyggerne. Der er blevet længere mellem dem, der er med i medgang og modgang.

Men der er stadig nogle, der bliver og kæmper for Lindehøj sogn og menighed. Og de mennesker er guld værd. Hvis Gud vil, og en flok mennesker står sammen og vil kæmpe for at bygge menighed, har menigheden en fremtid. Det er ikke mindst den lektie, jeg har lært af historien "de svære år" – som jeg i øvrigt kun kender gennem dem, der var med dengang, og som stadig arbejder med i dag.

Præster

Det lykkedes ikke for det nye menighedsråd at ødelægge menigheden, men det lykkedes at standse et nyt kirkebyggeri og sætte en effektiv stopper for enhver tanke om en sognedeling. Og så lykkedes det menighedsrådet at ansætte to præster, hvoraf den ene fortsat er præst i Lindehøj sogn. Man kan vel roligt sige, at denne kollega har et anstrengt forhold til næsten alle trofaste kirkegængere. Han har nu været min kollega i snart 19 år. Jeg husker stadig hans indlæg ved samtalen i forbindelse med min prøveprædiken, hvor han gjorde han det klart, at han var præst for de 90%, der aldrig satte deres ben i kirken. Så kunne vi to andre få lov til at arbejde blandt "de fromme". I samme forbindelse understregede han også, at de aktiviteter, jeg brændte for

(evangeliserende husbesøg, konfirmandlejlere, lovsangsgudstjenester m.m.), ville skræmme mennesker og give ham endnu mere arbejde.

Det eneste samarbejde jeg har og har haft med denne kollega består i planlægning af gudstjenesterne. Og jo, jeg har affundet mig med, at sådan kan vilkårene og det kollegiale samarbejde være i Folkekirken. Jeg har også affundet mig med, at når han har gudstjenesten i Lindehøj Kirke bliver vi nødt til at holde to gudstjenester i Birkholm for at få plads til alle.

Hvordan er det gået med hensyn til kontakten til sognet? For jeg må ærligt indrømme, at det i begyndelsen så ud til, at min kollega havde ret. Min missionske profil skræmte folk flest. De første år jeg var præst i Lindehøj, havde jeg således et enkelt hold konfirmander på omkring 20. En del af dem var "kirkens egne unge". Ovennævnte kollega havde over 100 fordelt på fem hold! I Lindehøj har vi altid skrevet konfirmander ind samtidig. Så vi tre præster sidder i hver sit rum og tager imod dem, der nådigt vælger os. Jeg husker tilbage på dage, hvor jeg slet ikke fik indskrevet en eneste konfirmand. Så er to timer laaaaaang tid! Når jeg kom hjem de dage, havde jeg virkelig brug for familiens støtte og overbevisningen om Guds kald.

Det mærkelige er, at det er vendt de senere år. De senere år har jeg haft mellem 60 og 90 konfirmander, mens min kollega har haft et enkelt hold. Jeg er klar over, at stemningen hurtigt kan vende igen. Men nogle gange er det bare mærkeligt, som tingene udvikler sig. Gud er god!

Fjorten dage før min ansættelse ansatte menighedsrådet Kjeld Kure. Han havde 13 års erfaring med sig som præst i Tåstrup Nykirke. Der er forskel på Kjeld Kure og mig. Jeg er til rytmiske gudstjenester. Det er han ikke. Jeg er åben over for den karismatiske dimension. Her er Kure mere forsigtig. Jeg siger nej til vielse af fraskilte og kvindelige præster. Kure deler ikke disse synspunkter. Alligevel har jeg været glad for og tryk ved Kjeld Kure som kollega. Jeg husker således med taknemmelighed, at det var ham, der gav mig det skub, jeg havde brug for, da jeg dannede husbesøgsgruppen. Vi har altid været enige om at give hinanden frihed til at satse på netop det, vi havde tro for. Vi har i begrænset

grad samarbejdet – f.eks. i forbindelse med konfirmandlejre.

På præstefronten sker der igen noget i slutningen af 90'erne. På grund af sognets størrelse - og Kjeld Kures forfremmelse til provst! - har vi længe været underbemandet. Derfor blev der opslået en 75 % hjælpepræstestilling. Underet skete! Menighedsrådet indstillede den dengang 30-årige Dennis Jelstrup til stillingen. Jelstrup er ligesom jeg kommet til tro gennem KFS. Han har haft sin åndelige opvækst i LM og brugte DBI under studiet. Jelstrup blev indsat den 7-12 1997 og er i dag præst på fuld tid.

Jeg har haft en del samarbejde med Dennis Jelstrup. Blandt omkring Alpha-kurser, konfirmandlejre og rytmiske gudstjenester. Det er også godt med en kollega, som man med glæde går til gudstjeneste hos, når der er mulighed for det. Sådant har jeg nu også haft det med Kjeld Kure.

På det sidste er der sket det, at Kjeld Kure har fået en 25 % ”personlig” hjælpepræst. Det hænger sammen med, at arbejdet som provst efterhånden tager så meget tid, at der er for lidt tid til at være sognepræst i Lindehøj sogn. Kjeld Kure tog menighedsrådet med på råd. Det havde egentlig ikke været nødvendigt, men han gjorde det med argumentationen: ”Det er også jer, der skal have en præst!” Det endte med at en kvindelig præst fik stillingen. Så nu skal jeg for første gang forholde mig til en kvindelig præst som kollega. Det har givet anledning til visse hovedbrud.

Nu er det på tide at fortælle om menighedens værdier, styrker og svagheder. Jeg kommer ikke rundt i alle hjørner, men håber alligevel at være i stand til at tegne et billede af sognet og menigheden, som kan være til opmuntring, udfordring og eftertanke.

Passion

Jeg vil indlede med en værdi, som jeg ønsker, skal præge mig selv og hele menigheden. Jeg kalder den for passion for de kirkefremmede. Jeg tror, de fleste af os kæmper med træghed og en manglende passion for at nå dem, som endnu ikke kender Jesus. Mit hjerte ligner den spand, som de sang om, mens jeg var barn: ”Der’ hul midt i spanden,

kære Lisbeth, kære Lisbeth. Der’ hul midt i spanden, kære Lisbeth, der’ hul.” Passionen for de ufrelste siver ud. Og jeg har fundet, at hullet er umuligt at stoppe. Så i stedet for at prøve på det skal jeg i stedet koncentrere mig om at få fyldt på. Derfor er den daglige bibellæsning et must. Netop nu finder jeg stor glæde i Studieguiden, som Credo Forlag har udgivet. Her er der tekster, der skal læses og spørgsmål, der skal besvares. Spørgsmålene hjælper til refleksion. Studieguiden hjælper os gennem hele Bibelen på 3 år.

Jeg prøver også at deltage i konferencer, som særligt fokuserer på at være kirke i mission. F.eks. har jeg haft stor glæde af Willow Creek-konferencerne. Her har jeg fået nogle idéer til at være kirke i mission. Men det vigtigste er, at Gud gennem disse konferencer har mindet mig om hans hjerte for de ufrelste. Det er også godt at læse bøger, der handler om mission. Vi er forskellige. Det tager Gud hensyn til. Men vi har alle brug for, at han fylder os med Helligånden og giver os sin nød for de ufrelste.

Men ikke blot præsten har hul i hjertet. Det har resten af menigheden også. Derfor er det vigtigt, at vi i forkyndelse og undervisning peger på Jesu kærlighed til alle. Her er der masser af muligheder i Bibelen. Tænk på Jesu lignelse om kvinden, der mistede en mønt. Da hun fandt den, blev hun så glad, at hun holdt natparty for sine veninder og nabokoner. Er hun ikke lidt for meget? Det ville svare til, at jeg spontant inviterede bibelkredsen til fest en sen aften, bare fordi jeg havde fundet min vielsesring. Men Jesus overdriver bevidst, fordi han sådan længes efter, at det mistede bliver fundet.

Eller vi kan fokusere på Jesu død på korset. Heller ikke når vi prædiker om centrum i den kristne tro, kan vi undgå at tale mission. ”Jesus er sonoffer for vore synder, og ikke blot for vore, men for hele verdens synder.” (1 Joh 2,2) ”Se, dér er Guds lam, som bærer verdens synd!” (Joh 1,29).

Vi må også dele glæden med menigheden, når syndere vender om til Jesus. Jeg tænker på konfirmandlejren i januar, hvor en af konfirmanderne fra sidste år stod frem og vidnede om det, Jesus betyder for hende. Eller jeg tænker på Fodspor 2007; en større evangeliserende

kampagne, som vi har været med i. Her ved jeg om fire personer, som begyndte at vandre med Jesus i forbindelse med den rytmiske gudstjeneste i Herlev Hallen. Det er vigtigt, at vi deler den slags historier med hinanden, så vi alle ser, at Guds ord virkelig ikke vender tomt tilbage.

Det skaber også passion for kirkefremmede at møde dem og lære dem at kende.

Ghettomentaliteten sidder dybt i os. Faktisk går mange af os og drømmer om et liv i en trykghetto, hvor vi kun møder folk, der tror og mener det samme som os. Her i vores lille ghetto går vi og bilder os selv ind, at folk uden for vore cirkler slet ikke er interesserede i at gå i kirke og høre om Jesus. Men det er ganske enkelt ikke sandt. Masser af mennesker er interesserede i at komme og høre Guds ord. De skal blot inviteres og følges med nogle, som de kender. Og i kirken må vi kærligt skubbe til hinanden, så vi skaber kontakt til mennesker og inviterer dem med. I den forbindelse vil jeg gerne anbefale den sidste nye bog af Bill Hybels. Den har titlen ”Tag det første skridt” (Scandinavia), og rummer mange opmuntringer til at gå mennesker i møde.

Vi har huller i hjertet! Eller som vi synger med Ingeborg Kappelgaard: ”Men jeg har ikke troens stærke varme, mit blik har ikke kærlighedens glød!” Men Jesus kan tænde gløden gennem sit ord og sin Ånd. Jesus kan forny os i passionen ved at sætte os sammen med mennesker, som kan smitte os med Guds hjerte. Strukturer og metoder er vigtige. Men jeg begyndte med passionen, fordi den er langt det vigtigste.

Menighed i balance

”De holdt fast ved apostlenes lære og fællesskabet, ved brødet brydelse og bønnerne” (ApG 2,42). Hvad er den vigtigste sandhed i dette centrale vers om menighedens liv? Lad os forestille os fire personer, der drøfter ApG 2,42 og dansk kirkeliv.

Den første peger på betydningen af apostlenes lære. Han fortæller om de informature, hvor han fortalte om Menighedsfakultetet. Han minder os om, at et af slagordene dengang i 70’erne lød: ”Som forkyndelsen er, bliver menigheden!” Er forkyndelsen sand og kan prædikanten skelne ret mellem lov og evangelium, kommer vækkelsen

og fornyelsen af sig selv. Så bliver mennesker sat fri til at være kirke. Han peger også på, at netop 70’erne var en vækst- og vækkelsestid. Her blev der nemlig fokuseret på at videregive apostlenes lære i forkyndelse og undervisning. Hans forslag er, at vi indretter vore kirker og missionshuse med talerstolen i midten. For når ordet forkyndes sandt og ret, griber Gud ind og skaber nyt liv.

Men så bryder en anden ind og minder om, at sådan går det jo ikke altid. Han kan komme i tanke om en del steder, hvor ordet forkyndes sandt og ret. Men så vidt han ved, kommer der ikke nye til tro. Han minder om, at vi ikke skal glemme fællesskabet. Han peger på konteksten i ApG, som taler om, at de troende var sammen, og de var fælles om alt. De kom hver dag i templet og spiste sammen i deres hjem. Han foreslår, at menighederne får et nyt fokus: De små grupper, hvor vi deler liv og hverdag med hinanden. Nærhed er kodeordet i dag. Satser vi på nærhed og autencitet, bliver vores fællesskab den magnet, som tiltrækker de relationsfattige mennesker, som vores tid har så mange af.

Nu tager en tredje ordet. Han peger på, at man faktisk godt kan blive træt af ord og rundbordssamtaler. Han er ofte skuffet efter en gudstjeneste. Det var bestemt ikke prædikenen i søndags, der løftede ham ind i den tredje himmel. Og bibelkredsen? Folk kommer ganske vist, men bibelstudiet er overfladisk. Det er relationerne i øvrigt også. Nej, vi må ha’ mere fokus på nadveren. Han vidner om, at her finder hans hjerte hvile hos Jesus. Her bliver han knyttet til de andre i menigheden. Her bliver vi et autentisk fællesskab af syndere frelst af Guds nåde. Han fremhæver også, at nadveren understreger det mystiske. Noget som det moderne menneske efterspørger. Lad os derfor give mere plads til nadveren og alt det andet i troens verden, som overgår al forstand.

En fjerde tager ordet. Han indleder sit indlæg med et citat af den anerkendte vækkelsesforsker J. Edwin Orr: ”Kirkehistorien kan ikke fremvise et eneste eksempel på en vækkelse, som ikke er et resultat af forudgående og intensiv bøn!” I urkirken var man slet ikke optaget af strukturer. Alt skete spontant og som et resultat af forudgående bøn. Han peger også på konteksten:

”ApG 1,14 er forudsætningen for ApG 2,41!” Konsekvensen må være, at vi i langt højere grad fokuserer på bønnen. For bøn er og bliver nøglen til kirkevækst!

Det er OK at kæmpe for sit synspunkt. Jeg tror faktisk, at Gud kalder forskellige personer til at løfte forskellige sager frem. Men hvis ét af de ovenstående synspunkter sejrer i en menighed, ender vi i grøften. Så mister vi balancen. Hemmeligheden ved ApG 2,42 er nemlig, at de ”holdt fast” ved alle fire ting. Sådan må det også være hos os, hvis vi ønsker at være en menighed i balance.

Det er slet ikke nemt at holde balancen! Faktisk er det nærliggende at sats på en af de fire værdier. Derfor er det godt at stille sig selv spørgsmålet: Er vi blevet ensidige i vores menighed eller forening? Sætter vi så meget på fællesskabet, at der ikke bliver plads til undervisning og forkyndelse? Fokuserer vi så meget på ordets forkyndelse, at nadverens sakramente skydes i baggrunden? Er vi så optaget af strukturer og kirkevækstmodeller, at vi glemmer bønnen?

Man kan også belyse problematikken ved at spørge: Hvad driver vores menighed? Her kan der gives flere forskellige svar. Et fællesskab kan styres af traditionen. Jeg husker planlægningsmøder i Lindehøj, hvor målet har været at gentage sidste års program. Vi gør som vi plejer! Traditionen styrer! Så længe der er vækst, går det jo også meget godt. Så er der ingen grund til at ændre noget. Jeg vil bare sige, at det er farligt at lade sig styre af traditionen. Vi skal lade os inspirere af de gamle stier, men samtidig være åbne og spørge Gud, om Han ønsker, at vi skal gøre tingene på nye måder.

En menighed kan styres af lederens nådegave. Hvis lederen er en stærk bibellærer, bliver dette menighedens fokus. Hele arbejdet bliver organiseret om hans gave. Her er problemet, at der ikke bliver plads til andre nådegaver end bibellærerens nådegave. De andre i menigheden får det som deres opgave at se til, at folk kommer og modtager undervisningen.

En menighed kan også styres af økonomien. Ethvert nyt forslag vurderes på, om vi nu også har råd til det. Vi ser på, hvad vi har at gøre godt med. Er der ikke penge til en ny og dristig satsning, sker der intet. Visionen dør

af pengemangel og under dække af, at vi er et ansvarligt fællesskab. Tanken om at Gud kan sørge for os og skaffe nye ressourcer er fuldstændig fremmed.

En menighed kan også styres af konsensus. Der lægges så stor vægt på, at alle skal være enige, at vi aldrig gør noget nyt. På den ene side er det godt, at vi kæmper for enhed og fodslag. På den anden side kan det være dræbende og direkte ødelæggende, hvis vi altid skal være helt enige, inden vi tager det næste skridt. Hvis vi er ét i Kristus, er det i orden at give hinanden frihed til at prøve noget nyt. Faktisk tror jeg, at konsensustænkningen med hensyn til arbejdsformer har dræbt mange nye initiativer i menigheder og foreninger.

Jeg skal ikke give flere eksempler på, hvad der kan styre en menighed. Men det er altså afgørende, at vi er opmærksomme på balancen. Og her tror jeg, at ApG 2,42 kan være til hjælp. Jeg tror også, at vi i den sag kan få hjælp af Naturlig Kirkevækst. På baggrund af undersøgelser af mange forskellige menigheder har den tyske teolog Christian Schwartz peget på, at en sund og voksende menighed er karakteriseret af otte værdier. Jeg skal ikke gennemgå disse værdier her. Det falder uden for artiklen. Men jeg har personligt fået stor hjælp ved at se Lindehøj menighed i lyset af disse 8 værdier. Vi har også fået Naturlig Kirkevækst til at undersøge vores menighed. På den måde har vi fået hjælp til at se, hvor vi står svagt, og hvor vi står lidt stærkere. Alt dette er vigtigt. For det er så afgørende, at vi holder balancen.

Værdimøder

I forlængelse af ApG 2,42 og Naturlig Kirkevækst har vi hos os forsøgt at arbejde os frem mod fem bærende værdier i vores menighed. Vi gjorde det på følgende måde. Jeg udarbejdede 5 bibelstudier om følgende værdier: 1. Vækst. 2. Tjeneste. 3. Gudstjeneste. 4. Fællesskab 5. Evangelisation. En del af bibelkredsene i menigheden arbejdede med disse oplæg gennem et halvt år. Hver måned havde vi et såkaldt ”Værdimøde”, hvor Dennis Jelstrup og jeg belyste værdien ud fra Bibelen og kom med nogle bud på, hvad aftenens værdi betød for Lindehøj menighed.

Arbejdet gjorde det hurtigt klart for os, at det ikke er tilstrækkeligt med et enkelt ord på den enkelte værdi. Hvert ord skal forklares og uddybes. Det endte med følgende formuleringer, som jeg vil nævne og uddybe

1. Troens vækst

Bag denne værdi ligger en overbevisning om, at Gud ønsker, at hans børn skal vokse i kendskab til den nåde, han har vist os i Kristus. Vigtige forudsætninger for at denne værdi virkeliggøres:

- at Kristi efterfølgere længes efter åndelig og menneskelig vækst og udvikling
- at menigheden ledes på en sådan måde, at der tilbydes relevant bibelundervisning og gives hjælp til at den enkelte udvikler sunde åndelige discipliner

2. Inspirerende gudstjenester

Vi tror, at gudstjenesterne har central betydning for kirkens liv. Derfor ønsker vi at arbejde på, at alle gudstjenestetyper bliver en inspirerende oplevelse for gudstjenestens primære målgruppe. Vi peger i den forbindelse på nogle vigtige forudsætninger for at denne værdi virkeliggøres:

- at forbønnen for gudstjenesten lever i menigheden
- at menighedens kerne kommer trofast og deltager aktivt
- at gudstjenesterne er præget af ærlighed med hensyn til liv, tro og tvivl
- at der arbejdes på kvalitet med hensyn til forkyndelse, sangvalg, musik, teknik med mere

3. Evne- & nådegavebaseret tjeneste.

Vi tror, at Gud har skabt alle mennesker med evner, som kan bruges til hans ære og menneskers frelse. Vi tror, at Gud ved dåben og troen på Jesus har udrustet hver enkelt kristen med en eller flere nådegaver, som kan bruges til Guds ære og menneskers gavn. For at virkeliggøre denne værdi må følgende forudsætninger være til stede i menigheden:

- at menigheden præges af villighed til at tjene
- at menigheden er præget af evne- & nådegavebevidsthed
- at der tilbydes praktisk hjælp til at opdage sine evner og nådegaver

- at der tilbydes tjenester som svarer til den enkeltes nådegaver

- at mennesker får støtte, når de står i en tjeneste

4. Omsorgsfuldt fællesskab

Vi tror, det er svært (umuligt?) at vokse i tro og tjeneste, hvis menighedens fællesskab er præget af ligegyldighed, kulde, gold kritik og overfladiske relationer. Vi vil derfor arbejde på, at menigheden bliver et fællesskab, hvor den enkelte bliver set og mødt med Guds ord og konkret omsorg. Skal denne værdi virkeliggøres må følgende forudsætninger være til stede:

- at de små grupper fungerer
- at der er plads til forskellige mennesketyper
- at vi deler hinandens glæder og bærer hinandens byrder

5. Relevant evangelisation

Vi tror, at åndeligt fortabte mennesker er vigtige for Gud. Derfor skal de også være vigtige for Lindehøj menighed. Vi må derfor ihærdigt og kreativt arbejde på at udbyde arrangementer og tilbyde fællesskabsformer, som appellerer til kirkefremmede. I vort forsøg på at være relevante i stil og form ønsker vi ikke at gå på kompromis med Bibelens budskab om, at Jesus er den eneste vej til frelse for alle mennesker. Skal denne værdi virkeliggøres, er disse forudsætninger afgørende:

- at menigheden er præget af Guds hjerte for dem, der ikke kender Jesus
- at nye bliver set uden at blive overfaldet
- at kirkefremmede får lov til at høre til i fællesskabet, før de kommer til tro
- at kirkefremmede udfordres til at overgive sig til Kristus

For mig har det været vigtigt at arbejde med værdierne. Det har klaret mine egne tanker om, hvilken vision jeg selv har for vores kirke. Jeg ved også, at det har været en hjælp for nogle af vore mange arbejdsgrupper, når de skal formulere deres vision og afgrænse deres arbejdsområde i sogn og menighed. Det er nemlig helt i orden, at en arbejdsgruppe specialiserer sig i en eller to værdier. Vi har f.eks. et fællesskab, der primært består af børnefamilier. Dette fællesskab sætter værdierne vækst og fællesskab i centrum. Andre

grupper arbejder særligt på at fremme værdien ”Inspirerende gudstjeneste”. Og så videre...!

Det har dog også været frustrerende at arbejde med værdierne. Den største frustration har for mig været, at det er svært at skabe ejerskab og etablere fodslag. Jeg må nok sige, at jeg simpelthen ikke har været god nok til at tydeliggøre værdierne. Sker det ikke, er værdierne ikke noget værd. Værdier skal ikke blot stå på et papir eller hænge på en opslagstavle. De skal leves ud.

Skal værdierne nyde fremme, er der nogle problemer og særlige udfordringer i en bred folkekirkemenighed. F.eks. kan vi ikke vente på, at alle i menighedsrådet skriver under på, at det netop er disse værdier, vi prøver at virkeliggøre. Skal der skabes en meget bred konsensus, inden vi sadler og rider ud over stepperne, kommer vi aldrig ud af stedet. Faktisk har jeg en mistanke om, at nogle har forladt vores kirke, fordi det med værdiernes omsætning ”blev ved snakken”. Jeg tror også, jeg har været tilbøjelig til at undervurdere det med hullerne i hjerne og hjerte. Jeg har simpelthen ikke været god nok til at pege på værdierne i forkyndelse og undervisning. Her er der virkelig et område, hvor jeg har brug for hjælp til vækst.

Skal værdierne sætte sig spor, tror jeg, at det hos os er nødvendigt at forme en ledergruppe, som vil lytte til Gud, nyder tillid i fællesskabet og er i stand til at formulere nogle klare målsætninger, som kan bevæge menigheden i den retning, Gud ønsker. Det er en udfordring, som jeg står med lige nu.

Endelig er det et problem, at en folkekirkeprest har så mange andre ting at se til end netop menighedsudvikling. Et af mine problemer er måske, at jeg trives godt med det personlige møde med mennesker i forbindelse med dåb, begravelse og konfirmandundervisning. Jeg glæder mig over alle de muligheder, præstearbejdet giver mig for at række evangeliet videre. Ulempen er, at der ikke bliver tid og overskud til at arbejde på menighedens udvikling. Så længe der kommer mange i kirke, er der jo heller ingen oplagt grund til at satse her. Det kører jo! Men den faldende tilslutning til gudstjenesterne

og møder tvinger os til at tænke mere bevidst på, hvordan vi udvikler menigheden.

Gudstjenesternes muligheder

Bemærk at overskriften ikke handler om gudstjenestens, men gudstjenesternes muligheder. Jeg bliver mere og mere overbevist om, at vi har brug for flere typer gudstjenester, hvis vi skal nå mennesker med evangeliet og indlemme dem i Guds menighed. Derfor vil jeg i det følgende skrive lidt om mine erfaringer med forskellige typer af gudstjenester.

For det første er det vigtigt at lægge hele sit hjerte, sind og sjæl i at holde gudstjeneste. Da jeg blev præst i Lindehøj sogn var der to gudstjenesteformer: højmesse plus tre årlige familiegudstjenester. Jeg prøvede at forberede gudstjenesterne så godt som muligt. Jeg bruger en del tid på at skrive min prædiken. Jeg holder den altid for mig selv søndag morgen. Så når konen går forbi kontorvinduet, smiler hun, fordi jeg sidder og fægter med armene. Men jeg har brug for at varme mit hjerte op. Når jeg holder prædikenen ”for mig selv” oplever jeg, at jeg selv er den første tilhører.

Dette glimt er medtaget for at sige, at uanset hvilken type gudstjeneste vi skal lede, er det vigtigt, at vi selv har noget på hjerte. Jeg tænker ofte på historien om filosofen David Hume, som engang var på vej hen for at høre vækkelsesprædikanten George Whitefield. På sin vej mødte han en ven, som spurgte Hume, hvor han skulle hen. Da venen erfarede, hvad han skulle, sagde han overrasket: ”Du tror jo ikke på det, han tror på!” ”Nej”, svarede Hume, ”men det gør han!”

Det må mærkes i vores ledelse af en gudstjeneste, at vi selv har fået troens overbevisning! Den kan vi ikke tage af os selv, men den gives os, når vi arbejder med Bibelens ord.

For det andet er det vigtigt at eksperimentere med gudstjenestens form. Jeg synes faktisk, det er krævende at prøve nyt. Dels fordrer det kreativitet. Dels kan man savne den indre ro, der følger med den velkendte og trygge liturgi. Bare det at stå på gulvet i stedet for på prædikestolen

kan være en overvindelse. Eller man er alt for fokuseret på det tekniske, første gang man bruger Power Point. Eller nervøsiteten der melder sig, når ordet gives frit til vidnesbyrd. Er der nogen, der har noget på hjerte? Folk er jo ikke vænnet til at bidrage med noget til en gudstjeneste i Folkekirken? I hvert fald ikke på denne måde!

Nogle eksperimenter falder til jorden med et brag. Andet bliver stående og ender med at blive noget, vi ikke kan og vil være foruden. Jeg tror, vi generelt i Folkekirken vover for lidt. Vover for lidt for menighedens og verdens skyld.

Vi har forsøgt mange ting. I 1996 begyndte vi med rytmiske gudstjenester. Det vil sige, at orglet under hele gudstjenesten er erstattet med et band. Den type gudstjenester har nu fungeret i 11 år. De har ikke længere nyhedens interesse, men der kommer stadig mange mennesker til dem. Heriblandt en del kirkefremmede. Det var således ved en rytmisk gudstjeneste i Herlev Hallen, at jeg ved om fire voksne, som tog imod Jesus.

For omkring fire år siden begyndte vi at holde cirka to månedlige rytmiske gudstjenester. Den ”gamle” er klokken 11.00. Her følger vi stort set højmessens skema – dog uden korsvar og med en lovsangsafdeling på cirka 15 minutter. Den ”nye” gudstjeneste er kl. 14.00 søndag eftermiddag. Her er der mulighed for at aflægge vidnesbyrd, sætte sig i en blød stol og grunde over et bibelvers fra bibelkrukken, tænde lys og modtage forbøn. Under alt dette er der tilbedelse og lovsang.

Nyeste skud på gudstjenestestammen er Børnekirke. Et udvalg står for planlægningen af denne gudstjeneste, der virkelig er på børns præmisser og niveau. De er meget kreative og kan finde på lidt at hvert. Min opgave er at vurdere de forskellige led, at prædike i syv minutter og lede nadveren. Ellers står andre for alt det andet. Her kommer der masser af børn. I forbindelse med denne gudstjeneste afprøver vi også konceptet ”teens to children”. Her er det nogle af kirkens teenagere, der prøver kræfter med at forkynde evangeliet for børn.

Vi har også prøvet med Børnegudstjeneste for børn, der er blevet døbt inden for de sidste 2-4 år. De får en invitation med posten. Palmesøndag kom der 130 til en sådan gudstjeneste, hvoraf cirka halvdelen var kirkefremmede.

Vi har også Ungdomskirke. Her har konfirmanderne mødepligt. Birkholm Kirkesal ryddes for stole, så teenagerne står op eller sidder på gulvet. I forbindelse med gudstjenesten kan de unge gå frem til alteret og modtage tilsigelse af syndernes forladelse. Det benytter mange sig af. Kirkebønnen består af de unges SMS-bønner, som så bliver læst op. Det er stort at få lov til på den måde at lytte til teenagerne, når de over for Gud sætter ord på deres smerter og glæder. En typisk SMS-bøn lyder: ”Hej Gud! Vil du ikke passe på min veninde. Du ved, hun har det svært lige nu. Amen!”

Nogle siger, at vi ”forkæler” menigheden med alle disse forskellige gudstjenestetilbud. Man kan også få den tanke, at gudstjenestens form bliver vigtigere end dens indhold. Vi kan også spørge, om det medfører personlig vækst og forståelse for andre, at vi kun går til de gudstjenester, som rammer mine behov. Alle disse spørgsmål er legitime. Mine egne tanker går i retning af, at enhedskulturens tid er forbi. Min opgave er ikke, at unge lærer at elske højmessens, men at vise dem hen til Jesus. Måske bliver de glade for højmessens og salmeskatten, når de lever sammen med Kristus? Det sker faktisk for nogle af dem. Måske skyldes det, at teenagere også bliver ældre? Eller også hænger det sammen med, at de lærer at sætte pris på salmernes poesi, billedbrug og åndelige dybde. Men at forudsætte at de skal holde af højmessens, hvis de skal gå i kirke, er efter min mening helt forkert.

Måske går vejen for os i at etablere flere faste gudstjenestefællesskaber? Hver uge samles cirka 30 unge i Joy Zone. Langt de fleste er kirkefremmede, som er begyndt en vandring med Jesus. De fleste af dem kommer ikke søndag formiddag, men er kun med til Ungdomskirke månedens første torsdag aften i konfirmandsæsonen. Kunne man forestille sig, at der var Ungdomskirke hver torsdag aften? Ligesom der er højmesse hver søndag? Hvorfor ikke? Hvorfor skal Ungdomskirke blot være et supplement? Lige nu er der bare slet ikke ressourcer til en sådan satsning i vores menighed.

Ved højmesserne og de rytmiske gudstjenester er der altid ”Børnehjørne”. Her er der børnesange, prædiken i børnehøjde og forskellige slags

aktiviteter. Nogle gange deltager op imod 70 børn i ”Børnehjørnet”, som er et godt aktiv for kirken.

Jeg ved ikke, hvor vejen går! Men jeg tror på, at det at samles til gudstjeneste om Guds ord og sakramenter har bærende betydning for alle i menighedens fællesskab. Jeg ved også, at mange er kommet til tro ved at høre Guds ord og møde en levende menighed. Gudstjenesten er også i dag velegnet som menneskefisker. Derfor må vi sætte alle sejl til, når det gælder gudstjenesterne.

Strategi

Alle menigheder har en strategi og en målsætning. Det er ikke sikkert, den er formuleret i ord, men den er der. I min menighedstænkning arbejder jeg ud fra en strategi, som giver mange mennesker mulighed for at møde budskabet om Jesus, tænke budskabet igennem sammen med andre og modtage hjælp til at tage imod Jesus. Derefter skal mennesker have hjælp til at vokse i troen, finde ind i menighedens fællesskab og ledes ind i en tjeneste.

Jeg vil illustrere denne strategi ved hjælp af enragt. Sådan en som vi bruger, når vi skal slippe godt fra at hælde olien på bilen. Jeg vil fokusere ind på tragten på tre steder:

Mundingen.

Her tænker jeg på kirkens møde med alle de mennesker, som normalt ikke kommer i kirken og lytter til kristen forkyndelse. En af Folkekirkens store muligheder er, at vi som kirke får mulighed for at møde rigtig mange, som ikke kommer i kirken til daglig. I vores sogn er der således på årsplan cirka 10.000 flere kirkegængere end nadvergæster. Mange af disse er kirkefremmede.

Nogle af mulighederne får vi bare foræret. Jeg tænker f.eks. på juleaften. Lindehøj sogn er ikke præget af den form for ”borgerlighed”, hvor folk strømmer til kirke juleaften. Sådan er det i nogle sogne. Tror jeg nok! Men selv om Lindehøj ikke er et sådant sogn, kommer der alligevel mange kirkefremmede juleaften. I år var der 1450 kirkegængere juleaften. Så mange har vi aldrig været før. En del af væksten skyldes, at juleaften faldt 4. søndag i advent. I stedet for at lave en almindelig højmesse kl.

10.00 tilbød vi en familiegudstjeneste kl. 11.00. Jeg håbede på, at der kom 100. Jeg var fuldt og fast overbevist om, at folk ville i kirke om eftermiddagen. Helst efter mørkets frembrud. Der kom 300 til denne gudstjeneste. Og så gik det ikke ud over deltagerantallet ved de tre øvrige gudstjenester. Måske skulle vi gøre denne juleaftensfamiliegudstjeneste til en tradition?

Især i ungdomsarbejdet har vi gennem årene satset på diverse events. Vi har i samarbejde med Youth for Christ sendt bands og gæstelærere ud på byens og sognets folke- og privatskoler. Her har de besøgt klasser og givet nogle gode koncerter. En sådan uge afsluttes så med en koncert i kirke eller sognehus. Her kommer der ofte mange unge, som vi ellers ikke ser. Vi har mødt dem på skolerne. Og blandt alle dem vi har mødt, er der som regel nogle, som er særligt interesserede. Enten fordi de kan li’ bandet eller vil høre mere om den kristne tro. Det er så dem, der kommer med til den afsluttende event i kirken.

Konfirmandlejren er også en ungdomsevent. Lejren er en del af undervisningen og derfor obligatorisk. I år var vi 130 med på lejren. Ikke alle er med på lovsang, forbøn og bibeltimer. Men de oplever alligevel, hvordan det er at være på en kristen lejr. Jeg tror, de fornemmer, at det gør en forskel, når Jesus kommer i centrum. Nogle bliver interesserede og tager senere med på kirkens sommerlejr. De ligger om sommeren og varer seks dage. Den lejr kalder vi Max Joy.

Særgudstjenester kan også være events. Vi har de sidste tre år sendt invitationer ud til dåbsforældre, som vi inviterer til børnegudstjeneste med efterfølgende fællesspisning. Palmesøndag deltog 130 i en sådan gudstjeneste.

Som et eksempel på en event vil jeg også nævne Fodspor 2007, som var et større evangeliserende fremstød i Storkøbenhavn. Frimenigheder, KFS, LM, IM, ELM og enkelte folkekirker var gået sammen om en møderække. Der var møder fire aftener fire forskellige steder i Storkøbenhavn. I løbet af de fire aftener var der cirka 2000 til møde. Heraf en del kirkefremmede. Vi havde hentet den engelske evangelist Nick Pollard til byen. Han har skrevet bogen ”Knap så svært”. Bogen handler om evangelisation og er udgivet på Credo Forlag. Hos

os havde vi lejet Herlev Hallen, som var fyldt med aktiviteter hele dagen. Vi begyndte med Rytmask Gudstjeneste kl. 11.00 med mindst 650 deltagere; heraf mange som ellers ikke kommer i kirken. Århusianske Himmelblå spillede senere i Caféen. Der var Børnekirke, hoppeborg, gospelkoncert, foredrag og aftenmøde. Mange sognebørn lagde vejen forbi Herlev Hallen i løbet af den dag.

Der kunne gives mange andre eksempler på udadvendte events, men disse events er vigtige, hvis vi at være en evangeliserende kirke, der hjælper mennesker til at begynde en vandring hen imod Jesus.

Tragtens midte

Ved store julegudstjenester og diverse events kommer vi i kontakt med mange mennesker. For nogle bliver det ikke til mere. Sådan er livet! ”En sædmand gik ud for at så. Og da han såede faldt noget på veje, og der blev trådt på det, og himlens fugle åd det op.” (Luk 8,5). Blandt de mange mennesker vi møder ved store gudstjenester og diverse events, er der imidlertid nogle, som gerne vil vide mere. Derfor skal der være en række tilbud til dem, der gerne vil lære kirken bedre at kende og grave dybere i Bibelen.

Her er der masser af muligheder. Alpha er en rigtig god mulighed, som vi har haft stor glæde af. Før Alpha-tiden kaldte vi det for ”De 5 aftener”. Før den tid holdt vi ”Kirkeskole”, hvor vi gennemgik Trosbekendelsen.

Som opfølgning på Fodspor 2007 tilbød vi en ”Markus-gruppe”. I forbindelse med Fodspor 2007 havde vi nemlig fået fremstillet nogle Markusevangelier på hverdagsdansk. Ved møderne fik alle deltagere et Markus-evangelium. Hvad er så mere naturligt end at tilbyde fire aftener, hvor vi læser Markus sammen?

Andre muligheder som opfølgning af dem, der gerne vil vide mere: Åbne bibelstudiegrupper; filmaftener; søgergrupper, hvor deltagernes spørgsmål bestemmer aftenens program; debataftener; kvindeaftener og meget mere.

Jeg tror på events. Men jeg tror ikke på events uden opfølgning. Vi skal ikke bruge alle vore kræfter på at stable noget stort på benene. Der skal altid være kræfter til at følge op på de mennesker, der ønsker at komme nærmere.

Tragtens bund

Her har vi tragtens smalleste sted. Her tænker jeg på et tilbud til dem, der lærer Jesus at kende. Havde jeg kræfter til det, ville jeg tilbyde nye et kursus om ”Lindehøj Kirkes værdier”. Her skulle vi se på Bibelens autoritet. Vi skulle fokusere på, hvad det vil sige at være evangelisk luthersk. Temaer som ”Kristus alene”; ”Troen alene”; ”Nåden alene” ville være her være oplagte. Vi skulle også dykke ned i sakramenterne. Og så skal vi ikke glemme den etiske undervisning. Hvorfor er det kun konfirmanderne, der får en gennemgang af de 10 bud? Efter denne basale undervisning skulle kurset slutte af med en gennemgang af Lindehøj Kirkes værdier. Det er på høje tid, vi i folkekirkemenigheder tænker mere over og bruger flere kræfter på at oplære nye, som hungre og tørster efter retfærdigheden. Hvis de får stene for brød hos os, går de andre steder hen.

I den forbindelse er det også naturligt at tilbyde bibelkredse og cellegrupper. Vores menighed har en sådan størrelse, at bibelkredse og cellegrupper bliver stadig vigtigere.

Lad mig også understrege muligheden for at være med i en tjenestegruppe. Nogle af de nye i troen er gode evangelister. Og så har de jo et netværk til en masse kirkefremmede. Men det er vigtigt, at de får hjælp til at sætte ord på deres tro. Her kan en evangelisationsgruppe være en oplagt tjenestegruppe. Især hvis der gives undervisning i, hvordan man sætter ord på troen. Nogle af de nye har måske nådegave til at bede for syge. Så er det vigtigt, at de får mulighed for at tjene sammen med andre, der står i denne tjeneste.

Afslutning

Mange andre ting kunne nævnes. Jeg kunne ha' lyst til at skrive mere om husbesøgsgruppen og vores brug af spørgeskema. Eller jeg kunne skrive om lejrarbejdet, som bare er så vigtigt. Jeg tror, at både børn, unge og voksne har brug for at ”gå i kloster” en uges tid, for her at koncentrere sig om at lytte til Gud og bare være sammen med hinanden. Gennem årene har vi mange gange oplevet åndelige gennembrud – især på ungdomslejrene. Jeg kunne skrive en del om, hvor svært det er i en ”anarkistisk menighed” at

komme i mål med en fælles ledelsesgruppe. Eller jeg kunne skrive om forholdet til Indre Mission i Herlev. Selv om missionshuset ikke ligger i sognet, har jeg en del samarbejde og et godt åndeligt fællesskab med missionsfolkene. Skulle jeg fremhæve noget må det blive samarbejdet omkring Evangelisk Alliances Bedeuge, som i høj grad bliver båret af Indre Mission. Det er en stor glæde, at vi i Herlev fem aftener i træk kan samles mellem 30 og 70 til bøn. Denne bedeuge lægger et godt fundament for årets arbejde.

Jeg vil dog stoppe her med et håb om, at det er lykkedes at beskrive nogle af vore udfordringer, skuffelser og glæder. Når man tænker på menigheden og alle udfordringerne, kan man godt blive modløs og overmandes af følelsen af utilstrækkelighed. Så er det godt at hvile i, at Gud før verdens grundlagt blev lagt, har udvalgt os til at stå hellige og uden fejl for hans ansigt i kærlighed. Gud kærlighed er hvilepunktet. Eller for at sige det med en omskrivning af et ord af Jesus: ”Glæd jer ikke over, at menigheden vokser og fungerer, men glæd jer over, at jeres navne er indskrevet i himlene!” (Lk 10,20). Vist sætter Jesus tingene på spidsen. Han forbyder os naturligvis ikke at glæde os sammen med ham, når han finder endnu et fortabt får. Men Jesus sætter tingene på spidsen, fordi han elsker os og ønsker, at vi skal finde vores hvilepunkt i at være kendt af ham.

Jeg har også ønsket at understrege Guds og menighedens kald til at være præst som den solide klippe, hvor jeg kan hvile og finde styrke i tjenesten. Når der opstår problemer i menigheden, eller når tingene ikke lykkes, oplever jeg nogle gange en stærk impuls til at løbe min vej. Det er selvfølgelig rigtigt, at ingen er gift med sin menighed. Og ingen af os er uundværlige. Vi er uerstattelige for Gud, men er ikke undværlige i denne verden. Min kære afdøde svoger Olav Smidt mindede os nogle gange om, at hvis vi ville finde ud af, om vi var uundværlige, skulle vi stikke en finger i en spand, der var fyldt med vand. Hvis fingeren efterlod et hul i vandet, når vi trak den op, var vi uundværlige. Billedet er måske voldsomt, men rummer også en stor frihed. Alt står og falder ikke med os, men med Kristus.

Når det er sagt er det også vigtigt, at vi trofast

lever sammen med den menighed, vi er en del af. Menigheden og præster må i fællesskab og i ord og gerning pege på Kristi trofaste kærlighed til sin kirke. Menigheden skal kunne regne med os!

Endelig har det været mit ønske, at skildringen af nogle af de ting, der sker i Lindehøj Kirke, bliver til opmuntring. Ja, måske endda til inspiration.

Må Gud give os hjerter, der banker for den kirke, han købte med sit eget blod. Må Jesus give os hjerter, der banker for at nå alle dem, som Jesus gav sit liv for. Må Helligånden give os mod og kreativitet til at være menighed i dag.

Er der noget større, herligere og mere udfordrende i denne verden end at være med til at bygge menighed? Jeg har svært ved at få øje på det!